

Valtiovarainministeriölle

Lausuntopyyntö: VM009:00/2022, VN/645/2022, 1.7.2022

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE DIGITAALISEN ALUSTATALOUDEN TOIMIJOIDEN TIEDONANTOVELVOLLISUUTTA VEROTUKSEN ALALLA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Suomen Asianajajaliitto (jäljempänä "Asianajajaliitto") kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuutta verotuksen alalla koskevaksi lainsäädännöksi. Lausuntonaan Asianajajaliitto esittää seuraavaa:

Yleistä

Ehdotetuilla lakimuutoksilla on tarkoitus saattaa kansallisessa lainsäädännössä voimaan neuvoston direktiivi (EU) 2021/514 (jäljempänä "DAC7-direktiivi") direktiivin (EU) 2011/16 muuttamisesta (jäljempänä "virka-apudirektiivi"). Muutokset esitetään toteutettavaksi säätämällä uusi laki digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla (jäljempänä "DAC7-laki") sekä muutoksin verotusmenettelystä annettuun lakiin (jäljempänä "verotusmenettelylaki") ja tiettyihin muihin säännöksiin. Kyseinen sääntely on saatettava jäsenvaltioissa kansallisesti voimaan viimeistään 31.12.2022 ja sitä on sovellettava 1.1.2023 alkaen.

Asianajajaliitto pitää DAC7-direktiivin ja sitä vastaavan DAC7-lain tavoitteita yleisesti kannatettavina. Asianajajaliitto pitää verovilpin ehkäisyä tärkeänä osana oikeudenmukaisten ja toimivien sisämarkkinoiden luomista. Verojärjestelmän avoimuus ja toimiva tietojenvaihto jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä ovat tärkeitä välineitä näiden tavoitteiden edistämiseksi. Yhtenäinen menettely eri jäsenvaltioissa puolestaan vähentää tiedonantovelvollisiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa.

Asianajajaliitto kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetut lakimuutokset tähtäävät DAC7-direktiivin täytäntöönpanoon pääasiassa sen asettamien vähimmäisedellytysten mukaisesti. Sääntelyn asettaessa merkittäviä uusia verotusta koskevia tiedonantovelvoitteita ja huolellisuusvelvoitteita sen soveltamisalaan kuuluville toimijoille ja DAC7-direktiivin edellyttäessä näiden velvoitteiden soveltamista jo ensi vuodesta alkaen, tämä ratkaisu on Asianajajaliiton näkemyksen mukaan perusteltu.

Digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuuden sisältö

Asianajajaliitto toteaa, että DAC7-laissa olisi suositeltavaa pyrkiä noudattamaan mahdollisuuksien mukaan soveltuvin osin suomalaisessa verolainsäädännössä vakiintunutta terminologiaa tarpeettoman tulkinnanvaraisuuden torjumiseksi. Esimerkiksi DAC7-lain 2 §:n 18 kohdassa tarkoitettua "kontrollia" on vakiintuneesti nimitetty suomalaisissa verolaeissa "määräysvallaksi". Vastaavasti, siinä missä DAC7-laki sisältää uuden määritelmän "lähiyksikölle", on muissa verolaeissa vakiintuneesti käytetty etuyhteyden käsitettä.

Asianajajaliitto katsoo myös, että on sinänsä hyvä, että DAC7-laki sisältää 2 §:ssä kattavan määritelmäluettelon. Määritelmien täsmällisyys ja ymmärrettävyys on kuitenkin aihetta varmistaa. Esimerkiksi "kiinteistökokonaisuuden" määritelmä viittaa DAC7-lain 2 §:n 21 kohdassa samassa katuosoitteessa sijaitseviin asuin- tai liikehuoneistojen, pysäköinti- paikkojen tai kiinteän omaisuuden "kokonaisuuksiin". Yleiskielisen tulkinnan perusteella tämä on ymmärrettävissä useamman luettelossa mainitun yksikön kokonaisuudeksi, vaikka tarkoituksena on DAC7-direktiiviä vastaavasti ilmeisesti tarkoitus kattaa myös sellaiset tilanteet, joissa kyseisessä osoitteessa sijaitsee vain yksi luettelossa mainittu yksikkö. Direktiivin määritelmä on tältä osin onnistuneempi, vaikka sisältääkin sekaantumisvaaran muualla DAC7-direktiivissä ja -laissa määritelyyn ja käytettyyn termiin "yksikkö".

Koska DAC7-direktiivi ja sitä vastaava DAC7-laki sisältää laajoja uusia tiedonantovelvollisuuksia, joiden täsmällinen sisältö välttämättä ole kaikille tiedonantovelvollisille sellaisenaan vaikeuksitta ymmärrettävissä, Asianajajaliitto toivoo, että myös Verohallinto julkaisee niistä mahdollisimman pikaisesti yksityiskohtaisen ohjeen.

DAC7-lain mukaiseen tiedonantovelvollisuuteen kohdistuvat laiminlyöntimaksut

Ottaen huomioon digitaalisten alustojen toiminnan luonteen, on monien alustaoperaattoreiden kerättävä DAC7-direktiivin edellyttämät myyjä koskevat tiedot jo ennen olennaisen toimen mahdollistamista varmistaakseen tietojen saannin myyjiltä. Käytännössä tämä tarkoittanee sitä, että kattavien tietojen keräämiseksi tarpeelliset järjestelmät pitäisi olla kehitetty ja implementoitu tiedonantovelvollisten toimesta jo vuoden 2023 alusta lukien, vaikka ensimmäiset tiedot tuleekin antaa vasta vuoden 2024 tammikuussa.

Koska tarvittavia järjestelmämuutoksia ja niistä aiheutuvia investointeja ei välttämättä ehditä tehdä mainitussa aikataulussa, ei tämä välttämättä ole kaikille tiedonantovelvollisille mahdollista ja voi johtaa hankaluuksiin direktiivin edellyttämien tietojen keräämisessä. Joillakin tiedonantovelvollisilla tämä voi johtaa kohtuuttomiin lopputuloksiin. Koska DAC7-direktiivi edellyttää tiedonantovelvollisuuden täytäntöönpanoa tässä aikataulussa, pidempi kansallinen siirtymäaika ei ole mahdollinen.

DAC7-direktiivin mukaan jäsenvaltioiden määräämien seuraamusten on kuitenkin muiden vaatimusten ohella oltava oikeasuhteisia. Siksi edellä kuvatuissa tilanteissa olisi syytä harkita tiedonantovelvollisten vapauttamista verotusmenettelylain 22 §:n mukaisesta laiminlyöntimaksusta määrääjäksi tai vaihtoehtoisesti määrätä siirtymäaikana olennaisesti enimmäismäärää alhaisempia laiminlyöntimaksuja.

Yhteistarkastukset

Edellä mainitun DAC7-lain säätämisestä aiheutuvien muutosten lisäksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettua lakia (jäljempänä virka-apudirektiivin täytäntöönpanolaki") ehdotetaan DAC7-direktiivin perusteella muutettavaksi siten, että se sallii jatkossa yhteistarkastukset muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Verotusmenettelylakia ehdotetaan samalla täsmennettäväksi siten, että siinä erikseen todetaan verotusmenettelylain säännösten soveltuminen Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten ja EU-säännösten velvoitteiden täytäntöön panemiseen.

Virka-apudirektiivin täytäntöönpanolain 1 §:n viittaussäännöksen perusteella virka-apudirektiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei kyseisestä laista muuta johdu. Näin ollen DAC7-direktiivin sisältyvän virka-apudirektiivin uuden yhteistarkastusta koskevan 12 a artiklan mukaan yhden tai useamman jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisena voi pyytää toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia suorittamaan yhteistarkastuksen. Yhteistarkastuksesta ei ehdoteta otettavaksi verotusmenettelylakiin erityisiä säännöksiä. Asianajajaliitto pitää toivottavana, että Verohallinto antaisi tarkemman ohjeistuksen menettelystä yhteistarkastuksissa esimerkiksi päivittämällä hyvää verotarkastustapaa koskevaa ohjetta kattamaan jatkossa mahdolliset yhteistarkastukset.

Helsingissä 12. päivänä elokuuta 2022

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Niko Jakobsson
Asianajajaliiton pääsihteeri

LAATIJA

Asianajaja Samu Lassila, Helsinki

Suomen Asianajajaliiton lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 120 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu vero-oikeuden asiantuntijaryhmässä.